

Podcast-sorozat - Egykori résztvevők beszélnek a nyugat-magyarországi rendszerváltásról

Nyugat.hu - 2020-05-10 19:23:07

Az utóbbi hetekben-hónapokban napunk egy nyolc részből álló podcast-sorozattal emlékezett a három évtizeddel ezelőtt történt rendszerváltásra.

A megkérdezettekben nemcsak az a közös, hogy egész közeli szemtanúi, sőt formálói voltak az akkori fejleményeknek, de az is, hogy mindannyiuk szűkebb lakóhelye Nyugat-Magyarország, azon belül is Szombathely vagy környéke.

A beszélgetésekben megszólalnak egykori politikusok, társadalmi aktivisták, újságírók, egyetemi oktatók és határőrök.

A podcastok önállóan is különleges, élvezetes kordokumentumok, de a rendszerváltás megannyi perspektívája, kakofóniája, euforikus hangulata és palackposta-üzenete a 21. század embere számára igazából a sorozat egészéből teljesedik ki.

A podcastok elhangzása időrendi sorrendben:

1. Azok az eufórikus évek: Rendszerváltás a nyugati határszélen

Hankó Faragó Miklós ügyvéd, civil jogi szakértő, két évtizeden keresztül (1990-2010) Szombathely országgyűlési képviselője volt, de a politikai életbe már a nyolcvanas évek közepén bekapcsolódott

[Podcast - Azok az eufórikus évek: Hankó Faragó Miklós a határmenti rendszerváltásról \(1.\)](#)

Hankó Faragó Miklós ügyvéd, civil jogi szakértő, két évtizeden keresztül (1990-2010) Szombathely országgyűlési képviselője volt, de a politikai életbe már a nyolcvanas évek közepén bekapcsolódott.

2. „A történelem 300-400 évenként ad ilyen esélyt egy népnek” - rendszerváltás a nyugati határszélen

A szombathelyi SZDSZ egykori alapítója, későbbi országgyűlési képviselője személyes hangvételű beszélgetésben emlékezik azokra az évekre, amelyek időközben bekerültek a történelemkönyvekbe.

[Podcast - „A történelem 300-400 évenként ad ilyen esélyt egy népnek” - rendszerváltás a nyugati határszélen](#)

A szombathelyi SZDSZ alapítója, későbbi országgyűlési képviselője személyes hangvételű beszélgetésben emlékezik azokra az évekre, amelyek időközben bekerültek a történelemkönyvekbe. .

3. „Aki a rendszerváltásban aktívan részt vett, mind csalódott” - rendszerváltás a nyugati határszélen

Kozma Gábor újságíróként és az Éhen Gyula Kör alapítójaként és vezetőjeként vett részt a rendszerváltásban. Egy híres fotón lengette a magyar zászlót Lenin szobra előtt és gondolata azt, most ez az ország tényleg megcsinálja!

[Podcast: Kozma Gábor: „Aki a rendszerváltásban aktívan részt vett, mind csalódott”](#)

Milyen is volt az, amikor az országban törtéteknek nem csak passzív szemlélője, hanem aktív alakítója volt Szombathely? Rendszerváltás a nyugati határszélen című sorozatunk folytatódik. Goják Sándor egykoron az osztrák-magyar határt őrizte, majd a Vas megyei Felsőcsatáron létrehozta Magyarország egyik legkülönösebb múzeumát. Vendégünk Mayer Rudolf, az Agora Savaria mozi vezetője.

4. Aki végigfotózta a rendszerváltást a nyugati határszélen

Gombás Endre a BÁV helyi üzletvezetőjéből vezetőből lett lázadó. Végigfotózta a rendszerváltás éveit – sok fotóját vette át a nemzetközi sajtó –, szobrot tüntetett el, majd profi politikusnak állt. Rendszerváltás a nyugati határszélen sorozatunk a negyedik része az ő emlékeire épít.

[Podcast: Aki végigfotózta a rendszerváltást a nyugati határszélen](#)

Milyen is volt az, amikor az országban törtéteknek nem csak passzív szemlélője, hanem aktív alakítója volt Szombathely? Rendszerváltás a nyugati határszélen című sorozatunk folytatódik. Goják Sándor egykoron az osztrák-magyar határt őrizte, majd a Vas megyei Felsőcsatáron létrehozta Magyarország egyik legkülönösebb múzeumát. Vendégünk Mayer Rudolf, az Agora Savaria mozi vezetője.

5. Gyurcsány és a slampos hatalom: így nézett ki a rendszerváltás egy KISZ-titkár szemszögéből.

A rendszerváltásról már nem könnyű újat mondani. Ám keveset tudunk arról például, hogy hogyan néztek ki a társadalmi-politikai folyamatok azonnak a fiataloknak a szemszögéből, akik az állampárt berkein belülről akarták a változásokat. Dugmanits Csaba 1986 és 1990 között volt Szombathely KISZ-titkára, így olyan dolgokra látott rá, amely csak keveseknek adatott meg.

[Podcast - Gyurcsány és a slampos hatalom: így nézett ki a rendszerváltás egy KISZ-titkár szemszögéből](#)

Dugmanits Csaba a legizgalmasabb években volt Szombathely KISZ-vezetője. A rendszerváltásról már nem könnyű újat mondani, de nem lehetetlen. Keveset tudunk arról például, hogy hogyan néztek ki a társadalmi-politikai folyamatok azonnak a fiataloknak a szemszögéből, akik az állampárt berkein belülről akarták a változásokat.

6. Ilyen volt határórnek lenni a vasfüggöny árnyékában

A mai ésszel alig elképzelhető helyzetről beszél Goják Sándor, akit annyira megfogtak a 60-as

évekbeli határőr-élmények, hogy később Vasfüggöny Múzeumot nyitott Vas megyében. Magyarország második világháború utáni történelmének, és az egész hidegháborúnak egy különleges helyszíne volt az osztrák-magyar határszakasz.

[Podcast - Ilyen volt határőrnek lenni a vasfüggöny árnyékában](#)

A mai ésszel alig elképzelhető helyzetről beszél Goják Sándor, akit annyira megfogtak a 60-as évekbeli határőr-élmények, hogy később Vasfüggöny Múzeumot nyitott Vas megyében. Magyarország második világháború utáni történelmének, és az egész hidegháborúnak egy különleges helyszíne volt az osztrák-magyar határszakasz.

7. Történelem és szenvedély: a világ egyetlen Vasfüggöny Múzeuma

Magyarország második világháború utáni történelmének - és az egész hidegháborúnak - egyik különleges helyszíne volt az osztrák-magyar határszakasz, amelyről a legtöbbet talán Goják Sándor tud. Goják egykoron az osztrák-magyar határt őrizte, majd a Vas megyei Felsőcsatáron létrehozta Magyarország egyik legkülönösebb múzeumát.

[Podcast - Történelem és szenvedély: a világ egyetlen Vasfüggöny Múzeuma](#)

8. A szombathelyi főiskola diáksága sosem volt csendes, szemlélődő társaság.”

Milyen is volt az, amikor az országban történelemnek nem csak passzív szemlélője, hanem aktív alakítója volt Szombathely? Székely Klára politológus a rendszerváltás idején fiatal oktatóként dolgozott a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán. (Ma már ELTE SEK) Azon a főiskolán, amely a 80-as évek egyik legnevesebb magyar oktatási intézménye volt, s ahol tanárok és diákok a bomló szocialista rendszer minden lehetőségét kihasználva együtt akarták megváltani a világot.

[Podcast: „A szombathelyi főiskola diáksága sosem volt csendes, szemlélődő társaság.”](#)

Milyen is volt az, amikor az országban történelemnek nem csak passzív szemlélője, hanem aktív alakítója volt Szombathely? Rendszerváltás a nyugati határszélen című sorozatunk folytatódik. Székely Klára politológus a rendszerváltás idején fiatal oktatóként dolgozott a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán.